

"Ateitis"

866 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Užrašnikas, Liepos (July) 25 d. 1916 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraštinai turi būti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taisyti ir trumpina sulig savo nuostatais. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

DEL ŠAUKIMO SEIMO.

Mes gavome šitokią atsišaukimą, kurį spausdiname su menkais sutrumpinimais: **I AMERIKOS LIETUVIUS.**

"Baisioji karė, skaudžiai palietusi mūsų Tėvynę — Lietuvą, uždėjo ir ant mūsų, Amerikos lietuvių, daug svarbių priedermių. Pirmiausia turėjome gelbėti savo brolius ir seseris nuo bado ir šalčio..."

Bet štai jau laukia mus kitas darbas. Karė jau nuasino kariaujančias valstijas: vienoms gresia badas, kitoms susibankrutijimas — ir taika gali jau nepoilsuoti įvykti. Turime žiūrėti, kad ta taika neužkluptų mus neprisirengusius, turime užtikrinti savo tėvynę laisvą, šviesią ateitį ir gerbuvį. Ta priedermė turi būti aiški ypač mums, Washingtono šalies gyventojams, kur piliečiai džiaugiasi iš savo politiškos laisvės ir gerovės.

Bet tą laisvę ir gerovę galės užtikrinti Lietuvai tik sveiki, šviesūs, darbštūs žmonės, gyvenantieji Lietuvoje, ir jų pinigai. Šiuo laiku mažiausia milijonas lietuvių randasi svetur, už ribų savo tėvynės. Vieni išsibarstę po Amerikos miestus ir miestelius, kiti vargsta po plačiąją Rusiją, tretį Angliją, ar dar kur kitur.

Bet kada Tėvynė — Motyna pavojuje, visi jos vaikai turi pulti gelbėti jos gyvybę. Karė daugelį Lietuvos vietų pavertė į tyrlaukius. Godus kaimynai kesinasi ant jos žemių. Baisus klausimas stovi prieš mūsų akis: BUTI AR NEBUTI LIETUVAI ANT ŽEMĖS PAVIRSAUS. Ir jeigu po karės išievių minios negrįš į Lietuvą su sveikomis rankomis, su mokslu ir su pinigais — Lietuvos gyvybė ir ateitis labai bus abejotina.

Tad laikas jau mums pradėti ruoštis į Tėvynės atbudavimo darbą.

Amerikoje dabar randasi jau nebe šimtai, bet tukstančiai šviežių lietuvių: profesionalų, amatninkų, biznierių, randasi daugybė piniginių žmonių. Visoje Europoje pramatomas po karės didelis ekonomijos atgijimas. Apims jis ir Lietuvą. Svetimtaučių kapitalai ir smegenys puls į Lietuvos ūkį, prekybą ir pramonę, atsiras Lietuvoje daugybė gerų darbų ir uždarbių. Bet ar bus džiaugsmas Lietuvai ir lietuviams, jei viską apims svetimai. Su svetimais žmonėmis eis į mūsų kraštą svetimta dvasia, svetimta kalba ir papročiai. Taigi, kad neįvyktų visiškai ekonominis, o paskui ir tautinis Lietuvos pavergimas, mes turime tuoj po karės sutraukti į kruvą visas savo jėgas ir Lietuvos žemę, pramonę ir prekybą imti į savo rankas...

Išieviai grįš su savo pinigais, jeigu žinos, kad ten Lietuvoje gaus sau tinkamo darbo ir gerą vietą savo pinigams. Tad čia reikės tikrai geroms organizacijoms, kuri surištų Lietuvos pastangas su mūsų išievių pajėgomis ir kuri kiekvienam, galinčiam grįžti po karės į Lietuvą, nurodytų vietą jo darbui ir pinigams.

Turime netrukus bendromis pajėgomis sugalvoti gerą planą visam veikimui šioje srityje ir užmegsti darbo pradžią. Čia daug ką gero galės sumanyti ir patarti mūsų gerbiamieji amat-

ninkai, biznieriai, pramonininkai, finansistai, profesionalai, arba ir šaip jau šviesūs darbininkai. Tik reikia visiems suvažiuoti ir pasitarti...

Siuomi kviečia į suvažiavimą — del pasitarimo apie Lietuvos atbudavimą — vusus, kuriems tas atbudavimas rūpi ir kurie nors prie to atbudavimo galėtų prisidėti, visus be skirtumo lyčių tikėjimo ir pažiūrų.

Suvažiavimas įvyks S. Bostone 28—29 rugsėjo mėn. šių metų...

Po šiuo atsišaukimu pasirašo — tegul išpėja skaitytojas! — ne kas kitas, kaip viena katalikų klerikalų Tautos Taryba!

Pilnai pritardami pačiam šaukiamo suvažiavimo tikslui, mes negalime nenusistebėti tos "Tarybos" neaktui, kad net ir dabar dar drįsta nesiskaityti su platesne Amerikos lietuvių visuomene. Negalime nesisistebėti tuo labiau, jog toji "Taryba" negali nežinoti, kad jų pasiūstieji į Lietuvą delegatai gali atvažiuoti su kitokiomis žiniomis ir kitokiais nurodymais. Kaip visame ligšiolaikiniame tos "T. Tarybos" veikime, ir šį kartą jos vadovai parodė tik savo beribę, bet negarbingą drąsą — uzurpuoti (savintis) teises, kurios priklauso plačiai mūsų visuomenei, o ne vieniems klerikalams.

AR RASIS 1,000 LIETUVIŲ, KURIE AUKOTŲ PO \$10.00 LIETUVOS LAISVĖS. REIKALAMS?

Amerikoje yra arti 750,000 lietuvių. Jų tarpe yra arti 40 gydytojų, bent 10 advokatų, apie 25 redaktoriai, suvirš 120 kunigų netoli 30 bankierių-agentų, arti 25 laidėjai, bent 3,000 krautuvninkų, arti 2,500 karčiarninkų, netoli 1,000 įvairių amatninkų (fotografistų, dailidžių, graborių, keptuvninkų ir t.t.).

Atsišaukite! Ar tų 750,000 lietuvių tarpe yra 1,000 ypatų, tikrai mylinčių Lietuvą ir trokštančių jai laisvės?

Jei Tamsta esi vienas iš to 1,000, — tai paukausk — ir pradžėk kas metai aukauti \$10.00 Lietuvos Autonomijos Fondan, Lietuvos ateičies reikalams!

Ant šito atsišaukimo pasirašo sumanytojai:

1. V. K. Račkauskas,
  2. M. Šalčius,
  3. F. Živatkauskas,
  4. Jonas Stepanauskas,
  5. Dr. J. Šliupas,
  6. J. O. Širvydas,
  7. J. J. Ardzėvich,
  8. P. Norkus,
  9. V. Daukšys.
- (Iš "V. L.")

A. BULOTOS-ST. ŠIMKAUS DEBATAI.

(Waterbury, Conn. liepos 18 d. 1916 m.)

Debatams buvo paskirta 8 val vak. Dar toli prieš 8 v. žmonės pradeda rinktis, ir tai ne tik waterburiečiai, bet ir iš New Haven, Bridgeport, New Briton ir kt. Matyti svečių ir iš toliau, pav. iš Philadelphia's A. L. T. S. pirmininkas R. Karuža, neskaitant laikraštininkų. Taip, iš Brooklyno atvažiuo abiejų laikraščių redaktoriai — nuo "Laisvės" L. Pruseika (kuris turėjo įgaliojimą ir nuo "Naujiųjų" ir "Vienybės Lietuvininkų" P. Norkus. Iš Bostono nuo "Ateities" buvo A. Rimka. Kiti laikraščiai turėjo savo korespondentus pasirinkę iš vietinių,

butent: J. Rudaitis nuo "Lietuvos", J. Laskevičius nuo "Keleivio", J. Pruselaitis nuo "Kovos". Buvo dar korespondentas ir nuo "Darbininko", J. B. Šaliunas.

Pati svetainė neperdidelė, bet nemažiau 400, rodos, gali sutilpti. Ji pilnutelė, nežiurint įžangos po 35c.

8:05 v. v. rengimo komiteto pirmininkas p. Matas praneša, kad debatai atidaryti ir pabrėžia, kad komiteto nutarimu, nebus duota žodis niekam, išskiriant debatantus. Jeigu kas šito parėdymo neklausys arba šiaip triukšmą kels — be jokio pasigailejimo bus prašalintas, kad ir su "žemskio" (policinio) pagalba.

Debatų tema busianti: "Ar Centralinis Komitetas tinkamai šelpia nukentėjusius nuo karės".

Perstato kalbėti A. Bulota, kuris turi formuluoti savo kaltinimus. — Čia stengiamies paduoti kalbėtojų minčių branduolį ir, kiek tai buvo galima, jų mes prašome tuojau mums pranešti, jeigu pastebėtum kokius netikslingumus ar klaidą.

A. Bulota. Jeigu kas nors sako, kad kitas žmogus ka-nors šmeižia, tai jis turi prirodyti, jog anas žmogus apie ką nors skelbia savo išmislytas ar kitų platinamas neteisingas žinias, iš anksto žinodamas jų neteisingumą. Mano oponentas p. St. Šimkus spaudoje ir žodžiu tvirtino, buk aš šmeižiui Lietuvių Draugiją nukentėjusiems nuo karės šelpti, remdamos įvairiomis paskalomis, kadangi patsai mano prakalbų niekad neklausė, o laikraščiuose nei aš pats niekad apie tai nerašiau, nei niekas su manim "intervju" apie tai nėra daręs. P. Širvydo "Lietuvoj" paskelbtas neva "intervju" yra gryna melagystė, nes Širvydas su manim jokio "intervju" niekuomet nedarė.

Eina kalba apie Liet. D. j. nukentėjusiems nuo karės šelpti, t. y. apie centralinį komitetą — ar jis teisingai ir tinkamai savo darbą atlieka. Nekalbėsiu čia apie tos draugijos įkurimą, nors taipgi įdomių dalykėlių būtų galima papasakoti. Kalbėsiu apie jos veikimą, remdama ne paskalomis, bet paties C. K. oficialiais dokumentais arba jo oficialio organo "Lietuvių Balso" pranešimais.

Aš sakiau, sakau ir, kol nebus man priešininko prirodyta, sakyčiau, kad Centralinis Komitetas, kurio tikslas yra šelpti nukentėjusius nuo karės žmones, neatlieka to savo darbo pridėdamai, kadangi tuo metu, kada yra minios neaprupintų ir alkstančių žmonių, jšai: 1) perka plečius ir stato namus amatų mokykloms steigti, 2) taiso gimnazijas, 3) perka sanatorijas ir taiso eilę kitokių dalykų, kurių tuo tarpu arba visai nereikėtų arba būtų galima atidėti tolimiesiam laikui.

Ar žinote jus, amerikiečiai, kur nuėjo jūsų fondų tam komitetui pasiūsti pinigai? Jūs, beabėję, dėdami aukas manėte ir gal dar dabar manote, kad nupirkimui maisto ir pavalgindiniui nuo karės nukentėjusių alkstančių žmonių — jūsų brolių. Kurie taip manote, labai kljstate. Štai čia yra oficialė rusų kalboj išleista apyskaita apie tos draugijos veikimą, (rodo pirmininkui ir reporteriams, kad patikrinti). Tos apyskaitos pusl. 14 ir 15 kalbama apie darbus komisijos, kuri prižiūri prieglaudos-dirbtuvės dalykus. Komisijon įėjo inžinieriai — Skripukas, Čiurlis, Šakenis, pp. žmuidzinavičius, Smėtona ir kun. Olšauskas. Toji komisija padariusi samatą del įtaisymo prieglaudos dirbtuvės, kuriai, komisijos apskaitymu, reikėjo: 5000 rub. įtaisymui ir 3410 rub. metams del užlaikymo. Kad tą prieglaudą dirbtuvę įtaisyti, nutarta įsigyti plečių ir namų, Vilniuje prie Užvažiuojamos

(Objiezdnoj) g-vės Nr. 1 už 17 tukst. rublių. Tam tikslui reikalingą pinigų sumą (17.000) nutarta paimti iš aukų, surinktu (karės nukentėjusiems) Vilniaus, Seinų ir žemaičių vyskupijų bažnyčiose taipgi — dabar gerai klausykite — iš pinigų, prisiūstų Amerikos lietuvių fondų.

Šitas komisijos nutarimas turėjo būti patvirtintas visuotino susirinkimo. O kad jis buvo ne tik patvirtintas, bet ir išpildytas, tai aš vėl turiu liudijimą oficialio Cent. Kom. Organo "Lietuvių Balso". Kad "Liet. Balso" oficialis Cent. Komiteto organas, tai tą liudija ne tik tas faktas, kad jo redaktorium yra pasirašęs C. K. pirmininkas p. Yčas, bet jis ir leidžiamas Centralinio Komiteto pinigais, ką liudija kitas oficialis rusų kalboj C. K. leidinys pavadinatas "Smietnyja predpolozhenija".... ir t.t. (lapkr. 1 d. 1915 m.) kur ant pusl. 19 pasakyta, jog Cent. Komiteto veikimo srityn įeina (ir delto tam pinigų reikia) "Lietuvių Balso" leidimas.

St. Šimkus. Kur tas parašyta? A. Bulota. Puslapyj 19-ame. Taigi Cent. Komiteto organo "Liet. Balso" Nr. 1. išleistas rugp. 2, pusl. 3 parašyta, kad draugija Vilniuje nupirko žemės plotą už 17 tukst. rublių.

Taigi matot, Jusų aukos, kurias dejoj tikėdamesiu nuo karės nukentėjusius sušelpti, nuėjo nupirkimui plečiaus, kur turėjo būti pastatyta prieglauda-dirbtuvė del 20—30 žmonių, ir kuri tai žemė dabar pateko vokiečiams. O reikia žinoti, kad visas šitas buvo daroma tada, kada vokiečiai buvo įsiveržę į Lietuvą ir kada toj pačioj oficialėj atskaitoj (pusl. V) pasakyta: "Išteklų buvo maža, o reikalas didelis." Pusl. 15 parašyta, kad tos pačios d-jos Mariampolės skyrius turi aprupinti daugiau 3000 pabėgėlių ir iš Cent. Komiteto prašė 6050 rub., Komitetas gi davė tik 2500 rub. Tuo tarpu dešimts tukstančių ir leidžiama žemės plotams pirkti, iš kur prieglaudą rasti galės 20—30 žmonių. Ar tai teisinga?

Dabar apie gimnazijas. Mano oponentas gal pasakys ir atskaitose pažymėta, kad iš Tatjanos Komiteto gauta 100.000 rub. įtaisyti pensionams ir kt. ir delto negalima sakyti, kad tie 100.000 rub. atitraukti nuo karės nukentėjusių žmonių. Bet kamgi C. K. prašė pinigų ne badaujantiems sušelpti, o gimnazijoms? Juk tuo laiku, kaip patsai C. K. sako, buvo Rusioj 200.000 pabėgėlių, o C. K. žinioj buvo tik 61 tukstantis su šimtais. Taigi 120.000 turėjo būti palikti Dievo valiai. Ir štai tuo laiku 100.000 rupinamasi išgauti ne tiems alkstantiems sušelpti, o gimnazijoms. Niekas nesipriešina ir nesipriešins, kad mums reikia mokyti žmonių, gimnazijų ir kt. Bet pirma reikia pavalgydyti alkani žmonės.

Be to čia reikia žinoti, kad tie 100.000 buvo duota tik pensiony bendrabučių įtaisymui. O kur kitos išlaidos. Vienu mokytojų tokioj gimnazioj turi būti bent 10, o gimnazijų mokytojų algos juk nemažos — skaitykim tik po 200 rub. mėnesiui. O kur visoki kitoki įtaisymai — suolai žemlapijai, globai knygos ir kt.?

Reikia dar žinoti, kad visos Lietuvos gimnazijos — rusų valdiškos ir privatiškos, mokytojų seminarijos, ukio mokyklos, pačių lietuvių "Žiburio" progimnazija, "Saulės" kursai ir kt. buvo perkelta į vidurj Rusijos ir ten toliau vedamos. Tuo tarpu ne visi gi jų mokiniai į Rusiją pabėgo. Taigi tos pačios gimnazijos negalėtos pririnkti ligvaliai mokinių. Tuo tarpu Centralinis Komitetas M. Yčo vardu steigia net dvi gimnazijas — vyrų ir moterų —, jieško visur mokytojų, gaudo visai mokinius, kuomet kitos gimnazijos ne-turi ligvalie mokinių ir kuo-

met yra tiek daug neaprupintų alkstančių pabėgėlių. Beto aš turiu pabriežti ir mano oponentas turbūt patvirtins, kad tos gimnazijos yra Rusioj, Voroneže, ir mokslas išguldoma rusų kalba (kreipdamos į St. Šimkų — ar taip? St. Šimkus — taip), — taigi ne lietuviškos, bet lygiai tokios pat rusiškos.

Toliau A. Bulota citatomis iš "L. B." prirudinėja, kaip sunku buvo gauti toms gimnazijoms (ypač merginų) mokinių, nežiurint visokių skelbimų.

Ligi Nr. 4 "Liet. Balsas" skelbė, kad gimnazija (merg.) bus atidaryta, Nr. 5 buvo paskelbta, kad jau atidaryta, o Nr. 10 pranešta, kad merg. nebus atidaryta, gi Nr. 13 vėl skelbiama, kad bus atidaryta, kas paskui ir buvo išpildyta. Paskelbimas, kad nebus atidaryta atsitiko tuomet, kuomet M. Yčas buvo išvažiavęs Stockholman.

Dar toliau A. Bulota, remdamas "Liet. Balso" pranešimais, sako, kad į tų gimnazijų atidarymo iškilmes iš Petrogrado buvo išvažiavę C. Komiteto pirmininkas M. Yčas, sekretorius — iš socialisto persivertęs į baroną — St. Šilingas ir vedėjas buhalteris J. Kubilius ir ten užtruko 10 dienų. "Tegul inteligentai nevažinėja po 10 dienų po iškilmes — tai gal nereiks skųstis ant s'okos inteligentų darbininkų."

Toliau apie sanatoriją. Kiek už ją užmokėta — tuo tarpu dokumentų neturiu.

A. Bulota. 10.000 rublių. St. Šimkus. Iš kur Tamsta žinai?

St. Šimkus. "Lietuvių Balse" buvo pranešta.

A. Bulota. Gal but ir buvo, nes visų "L. B." numerių negalėjau gauti, — nors Petrograde apie didesnę sumą kalbėjo. Bet sanatorija perkama inteligentams gydyti, kuomet sulig to paties "L. B." Simbirske, Samaroj ir kt. pabėgėlių daugybė, nėra butų, viešpatuoja ligos, žmonės ir vaikai miršta kolera, tifu ir kitomis ligomis. Perkama ne kur kitur, Jaltoje, kur patįs didžiausi turtuoliai gydosi ir kur viskas nepaprastai brangu. Tuo tarpu džiova yra tokia liga, kad reikia tik tyro oro, ir tą patį galima atsiekti ligoj bile kur tinkamom vietom pasiuntus. Beto, sanatorijų Rusioj yra lygvaliai...

St. Šimkus. Bet ne lietuvių.

A. Bulota. O koks skirtumas? Ar Jalta gal lietuviška? Ar gal ta sanatorija po karės iš Jaltos parneš į Lietuvą? Draugija nuk. nuo karės šelpti yra tik laikinė, karės metu įsteigta draugija ir po karės ji viską turi likviduoti. Ir nežinia dar, kam tie dabar supirkti turtai teks, nes geriausia me atsitikime, sulig d-jos įstatų paragrafo (nesuspėta užsirašyti) likviduojant gali tekti ukio draugijom ar rateliams.

St. Šimkus. Kur taip pasakytą?

A. Bulota. Žiurėk savo d-jos įstatų paskutinį paragrafą.

Dabar apie inteligentams mokamas algas ir apskritai apie šelpimą. Kiek yra tikrai pabėgėlių, nei iš komiteto, nei iš jo žmonių pranešimų negalima su-sekti. — M. Yčas jums, amerikiečiams rašytime ir laikraščiuose išspausdintame laiške sakė, kad apie 500.000. Oficialėj apyskaitoj minima apie 200.000 ir drauge pabrėžiama, kad Komiteto žinioj yra tik 61 tukstantis su šimtais.

St. Šimkus. Dabar šelpia 114.000.

A. Bulota. Kur tas buvo paskelbta?

St. Šimkus. Štai p. R. Karuža ką tik parvažiuo ir parvežė naujausią apyskaitą.

A. Bulota. Gali buti. O P. Leonas savo laiške kalba apie 120.000. Taigi turime tris skaitlines. Bet vistiek, kiek C. K. dabar šelpia 60, 114 ar 120 tukstančių,—vistiek, kaip rodo jų ofi-

cialės atskaitos, visų nesulėpė. Bet pažiūrėkim, kiek ir patį šelpiamieji gauna. P. Leonas dabar rašo, kad pajamų kas mėnuo buna apie 400.000. Tai daugiausia, kas galima. Pačių klerikalų ir dešiniųjų laikraščiuose ("Drauge") buvo rašoma, kad C. Komitetas užlaiko ligi 1000 tarnautojų inteligentų — mokytojų, inžinierių, advokatų ir tt., ir tt. Komitetas skelbia (ir tikrųjų taip yra), kad visiems mokama geros algos: mažiausia apie 70 rub. mėnesiui, o daugelis ima po 200, net 300 rub. Vidutiniškai galime skaičiuoti po 100 rub., taip kad tam 1000 tarnautojų išeina jau 100.000. Taigi visiems kitiems pabėgėliams likasi 300.000 rub. Jeigu C. K. šelptų tik 60 tukst. pabėgėlių, tai vienam žmogui išeina po 5 rub. mėnesiui, o jeigu 120 arba 114 tukstančių, tai neišeina nei po 3 rublius. Ar gali žmogus prie dabartinio brangumo su tiek išgyventi?

Taigi matote, kuomet inteligentai ima šimtines algas, prasti žmonės gauna tik po rubli-kitą mėnesiui. Kuomet inteligentams steigiama gimnazijos, senatorijos, prasti žmonės miršta nuo ligų ir badauja, yra be pastogės ir rubų. Bet yra ir li-tokių dalykų. Štai "Naujosios Lietuvos" Nr. 22 buvo išspaudintas aprašymas veikimo Petrogrado d-jos. Ten daugelis išleistų sumų nepateisinta dokumentais, revizijos komisija del betvarkės atsiskakė veikti ir viskių kitokių dalykų.

St. Šimkus. Bet tai ne Cent. Komitetas.

A. Bulota. Vistiek C. K. šala St. Šimkus. Neteisybė.

A. Bulota. Pažiurėk į savo d-os atskaitą, pus... Nedyvai, kad nesenai Amerikon atvažiavusi paprasta moteriškė Kovolienė, kuri buvo Voroneže ir viskam ant vietos prisižiūrėjo, galėjo imti manyti ir net apie visą komitetą — pasakė, kad tai vagių komitetas.

A. Bulota. Vistiek C. K. šala St. Šimkus. Neteisybė.

A. Bulota. Pažiurėk į savo d-os atskaitą, pus... Nedyvai, kad nesenai Amerikon atvažiavusi paprasta moteriškė Kovolienė, kuri buvo Voroneže ir viskam ant vietos prisižiūrėjo, galėjo imti manyti ir net apie visą komitetą — pasakė, kad tai vagių komitetas.

Aš užbaigiu, užleisdamas vietą savo oponentui. Jei reikės, toliau daugiau prirodysiu.

Bulota kalbėjo 48 minutes.

8:57 v. v. užima vietą—

St. Šimkus. Gerbiamieji! Tokiame momente šelpti nukentėjusius nuo karės, tai nereikia tik duonos plūtą paduoti. Dabar einasi apie Lietuvos ateitį, apie pačios tautos išlikimą. Jeigu šis momentas nebus išnaudotas — viskas gali būti prapuolę. Tokiame momente šelpti nukentėjusius nuo karės negana, kaip sakiau, negana duonos plūtą paduoti, bet reikia dar labiau dvasios maisto, nes be dvasinės pagalbos tauta tikrai pražūtų.

Aš nestatau idealisku lietuvių draugijos C. Komiteto veikimo. Gali buti ir nedateklų ir įvairių klaidų. Bet to vargu ar galima išvengti. Reikia atsiminti, kokios sąlygose gyvename. Štai ir P. Leonas savo laiške minė, kad net pas juos Maskvoje visokių atsitikimų buvo ir negerai pasielgę net toksai žmogus, kuriam, sako, ir p. Bulota būtų patikėjęs.

Bet p. Bulota kaltindamas draugiją daug kame neteisingai nušvietė jos veikimą. Pirmiausia kalbant apie šelpiamųjų skaičių ir nukentėjusių nuo karės šelpimą reikėjo pasakyti, kad ne vienas Centralinis Komitetas tuomi rupinasi. Jeigu yra 200.000 pabėgėlių ir jeigu atskaitose pažymėta, kad tik 60 ar 114 tukstančių šelpiama, tai reikia žinoti, kad yra dar Petrogrado draugija, kuri šelpia 20 tukst., Maskvos d-ja 25 tukst., yra tokios pat d-jos Rygoje, Odesoj ir kt., — taip kad galima sakyti, jog yra šelpiami visi.

A. Bulota. Tos visos draugijos priklauso prie Centralinio Komiteto ir jų šelpiamųjų skaičius įeina į bendrą atskaitose pažymėtą skaičių.

St. Šimkus. Ne, tos draugijos veikia visai savystoviai.

visų nesušeja. n, kiek ir patį una. P. Leonas pajamų kas mė- 400.000. Tai da- ima. Pačių kleri- jų laikraščiuose ro rašoma, kad žlaiko ligi 1000 ligentų — moky- advokatų ir t., as skelbia (ir š- a), kad visuma algos: mažiausia ėnesiui, o daug- net 300 rub. Vi- e skaityti po 100 am 1000 tarnau- 100.000. Tai gi pabėgėliams la- b. Jeigu C. K. ukst. pabėgėliu, gui išeina po 3 jeigu 120 arba tai neišėina nei Ar gali žmogus brangumo su- kuomet inteli- nes algas, pra- a tik po rublį- Kuomet inteli- ama gimnazijos, sti žmonės miri- adauja, yra be- Štai "Naujosios" 2 buvo išspan- is veikimo Pe- Ten daugelis iš- pateisinta do- jos komisija del kė veikti ir vis- ku. bet tai ne Cent- stiek C. K. Saka fteisybė. 'ažiurėk į sam s... Nedyvai, kad on atvažiuoti iš kė Kovalienės, nežė ir viskam žiurėjo, galėjo et apie visą k- k, kad tai vagis- žleisdamas vie- . Jei reikės, b- rodysiu. 48 minutes. na vietą— erbiamieji! To- šelpiti nukentė- tai nereikiu paduoti. Dabar vos ateiti, apie cimą. Jeigu šis išnaudotas — orapuole. To- šelpiti nukentė- negana, kaip onos pluta pra- labiau dvar- e dvasinės pa- ai pražutų, ališku lietuvių iteto veikimo. šklių ir įvairių rgu ar galima atsiminti, ko- vename. Štai laiške mini, faskvoje viso- vo ir negerali žmogus, ku- olota butų pe- kaltindamas te neteisingai. Pirmiau- piamųjų skai- j nuo karės akyti, kad ne s Komitetas igu yra 200- igu atskaito- ik 60 ar 114 t, tai reikia Petrogrado ia 20 tukst., kt., yra to- je, Odesoje ir lima sakyti, os draugijos allinio Komii- jų skaičius aitose paį-

A. Bulota. Aš sakau, kad jos priklauso prie Centralinio Komiteto ir iš jo gauna pinigų.
St. Šimkus. Taip, gauna pinigų, bet veikia ir pašalpa dalina visai savystoviai.
A. Bulota. Ir jų šelpiamųjų skaičius į bendrą atskaitose pajymėta skaičių neįeina?
St. Šimkus. Pašalpa dalinama savystoviai.
 (Panašus vieno ir kito klausimai bei atsakymai tęsiasi gana ilgai ir užsibaigia tuo, kad p. Bulota pareikalauja užrašyti į protokolą, kad St. Šimkus tvirtina, jog Petrogrado, Maskvos ir kt. draugijos nieko bendro su Centraliniu Komitetu neturi, o jis prižada parodyti, kad St. Šimkus sako neteisybę. St. Šimkus iš savo pusės pabrėžia, kad jis nesako, jog nieko bendro neturi, tik kad jos savystoviai šelpia).
St. Šimkus. Centralinis Komitetas vaduojasi ta mintimi, kad pabėgėliams reikia ne tik šiandien duonos paduoti, bet ir žiūrėti į tautos ateitį. Kas po šios karės atstitys Lietuvą? Kas pastatys jos sugriautas triobas? Kas pataisys ukį ir įtaisys visokių reikalingų dalykų? Bile kas to nepadarys. Tam reikia amatnikų ir šiaip visokių mokyty žmonių. Delto Centralinis Komitetas rūpinasi ne tik maistu, bet ir steigia mokyklas, kad galėtų žmonės amatų ir kito ko išmokyti ir paskui naudingais buti. Bet kiekvienas biznierių butų paskaitytas nesuprantačiu savo reikalu, jeigu rūpintusi tik ta diena, o ne žiūrėti į ateitį. Ir Centralinis Komitetas nepasitenkina laikinu įsteigimu kokios dirbtuvės ar mokyklos, bet stengiasi užsitvirtinti ateitį ir delto perkama namai ir plečiai, kad užtektų ilgam laikui.
 Ką del pirkimo žemės ir namo Vilniuje, tai reikia žinoti, kad išyk nei į galvą neatėjo, kad karė taip ilgai tęsis. Visi manė, kad tęsis daugiausia kelis mėnesius ir kad vokiečiai niekad Vilniaus nepasiekis.
A. Bulota. Nutarimas pirlti buvo padarytas ne karės pradžioje, o 1915 metų vasarą, po metų.
St. Šimkus. Beto, kuomet Komitetas, apie kurį p. Bulota kalbėjo, apie to plečiaus pirkimą tarė, tai M. Yčas buvo tarėsis su Romanovo komitetu ir iš ten buvo prižadėta apmokėti pusė išlaidų. A. Bulota neteisingai sako, kad tam dalykui nutarta išleisti 17.000 rub. Štai pas mane oficialė atskaita, kurią ir p. Bulota turėjo. Ant 15 pusl pasakyta...
 Čia p. St. Šimkus rusų kalboje perskaito tą vietą, kur pasakyta, kad prieglaudos -dirbtuvės užlaikymui reikės 5000 rub.
A. Bulota. Skaityk, Tamsta, toliau.
St. Šimkus. Gerai, gerai, (Ir vėl skaito (rusiškai), kur pasakyta, kad užlaikymui reikės 3 tukst. su šimtais).
A. Bulota. Skaityk, skaityk toliau.
St. Šimkus. Gerai, galiu skaityti. (Publikoje įsitempimas. St. Šimkus skaito ir atranda, kad nutarta nupirkti plečių ir namų už 17.000 rub. Salėje juokas ir plojimas. St. Šimkus kalba toliau).
 Toliau p. Bulota visai neteisingai aiškino apie likvidacijos dalykus. Čia aš turiu oficialius įstabus. Paragrafe (nesuspėta užrašyti) pasakyta: (skaito rusiškai). Taigi likviduojant visas turtas patenka ten, kur nutars komitetas. O kadangi komitetas lietuvių, tai ir nėra jokios baimės, kad dabar perkamas turas kam svetimam tektų.
A. Bulota. Kokiam paragrafe tą Tamsta radai?
St. Šimkus — pasako.
A. Bulota. Koks puslapis?
St. Šimkus vėl pasako.
A. Bulota trauko pečiais ir rankoje turėdamas brošūrėlę (įstatus) ateina prie Šimkaus.

Šimkus rodo tą vietą. Bulota skaito ir sako, kad pas jį kitaip. Paskui sako: "Parodyk kur pradžią". Šimkus parodo ir Bulota nusikvatojęs sako: "Juk čia Tamsta turi -vaikų prieglaudas įstatus! Pasiimk savo draugijos įstatus!"
St. Šimkus. O ar ne vistiek? Kam tos prikabės? Kad ir del amerikiečių aukų. Juk vistiek, ar amerikiečių pinigai būtų vienam draugijos darbu ar perverti ar kitam. Tuo-kart kaip reikėjo prieglaudai-dirbtuvei plečių pirkti, komitetas labai mažai pinigų turėjo, tai nutarė imti iš amerikiečių atsistų fondų.
 Leidimas laikraščio? Tik pamislykit, kokius p. Bulota argumentus vartoja. Pabėgėlių žmonių pilni Rusijos kampai. Visi prasti, nemokyti žmonės. Kaip Jūs čia nesuprantat, kuomet štai aš skaitau rusiškai, tai ten dar daugiau nieks nesupranta. Jiems reikia šikio tokio dvasiško ryšio, jiems rupi, kas dedasi tėvynėje, nori sužinoti kokia jų ateitis laukia. Jiems tai ir leidžiamas lietuviškas laikraštis, ir aš nesuprantu, kaip tam galima priešintis.
 Gimnazijas steigia — šaukia Bulota. Ar nereikia mums mokyty žmonių? Kas atstitys Lietuvą, jei visi bus nemokyti? Beto, pinigai gimnazijoms duodami valdžios ir neatitrukiama nuo burnos nukentėjusių nuo karės, kaip p. Bulota sako.
A. Bulota. Tatjanos Komitetas 100.000 davė ne gimnazijoms steigti, bet tik palaikymui pensijų-bendrabučių. Gimnazijas įsteigė Komitetas už savo pinigų.
St. Šimkus. Ne taip.
A. Bulota. Pažiūrėk į savo draugijos oficialę atskaitą.
St. Šimkus ima atskaitą ir skaito (rusiškai). Pasakytą, kad iš Tatjanos Komiteto gauta 100.000 rub. įsteigti bendrabučiųams prie M. Yčo gimnazijos.
A. Bulota. Na, matai.
St. Šimkus. Vėl sako, Yčas klerikalas ir C. Komitetas klerikalaiškas. Bet pats Bulota sakė, kad yra "žiburio" ir "Saulės" t. y., kunigų klerikalų mokyklos, ir vėl sako, kad Yčas, steigdamas gimnaziją jiems konkurenciją daro. Koks čia užmetimas?
 Toliau A. Bulota peikia C. Komiteta, kad jis traukia pas save ir moka algas gimnazijoje mokytojams, kaip Jablonskis ir kiti. Jablonskis, senas, nesveikas žmogus, musų senas veikėjas ir mokytojas, musų kalbos ir rašybos tėvas — ir skaityti blogu daiktu jį prie lietuvių patraukti, jam už darbą apmokėti, — pasakoti, kad jis gali pas rusus duoną užsibrbti? Taip sakyti—reikia ne lietuviu buti! Visos tautos ir visos partijos prie savęs labiausia užsitarnavusius vyrus traukia, taip ir mes turime daryti.
 Vėl važinėjimas į Voronežą. Juk Voroneže viena pusė komiteto, o Petrograde kita. Jie nuvažiavę tenai taip-pat galėjo darbutis ir gal posėdį darė. Šitas užmetimas taipgi netikęs.
P. Bulota prikiša Komiteto sekretoriui St. Šilingui, kam jis pirma socialistu, o dabar baronu vadinasi. Kas tame blogo? Juk ir Bulota bile kur sako — "Aš, advokatas", ir tame nieko blogo nėra. Kodel Šilingas, tą titulą turėdamas, negali vadintis, kad kokiam rusui ar kt. užimponuoti?
 Sanatorijos. Čia vėl triukšmas keliama. Pirmiausia neteisybė, kaip Bulota sakė, buk senatorijon tik inteligentai primama. Ten priimama visi lygiai, kaip inteligentai ar moksleiviai, taip ir paprasti darbininkai. Tą patvirtins ir p. Karuža, kuris ką tik parvažiavo ir čia yra, ir atvažiavęs p. Naruševičius. O tai yra visgi musų lietuvių įstaiga. Ir ta 10 tukstančių rublių, kurie užmokėta tą senatoriją perkant, yra daug menkesnė

suma, negu p. Bulota išleidžia čia po Ameriką bevažinėdamas ir ją beniekindamas.
 Lietuvių Draugija didelį darbą atlieka. Štai čia pas mane naujausia atskaita, kurią atvežė p. Karuža (rodo pluoštą lakštų, mašinėlė išrašytų). Vakar tik gavau ir neturėjau laiko labai įsigilinti.
 Draugija užlaiko 16 prieglaudų po 50 mokinių, išviso 800 mokinių. Užlaikymui vieno mokinio draugija išleidžia ne kelesdešimt rublių, kaip p. Bulota sakė, bet tik po 6 rub. mėnesiui.
A. Bulota. Kokia tai atskaita ir kur išleista?
St. Šimkus jiesko, skaito, bet negalima buvo gerai suprasti ar tai atskaita, ar sąmata. Žada parodyti Bulotai.
A. Bulota prieina, pažiuri ir, nusikvatojęs, sušunka: "Juk tai tie 6 rub. išleidžiama pradinių mokyklų mokiniams, o ne moksleiviams!"
St. Šimkus. Ar ne vistiek? Juk Tamsta apie mokinius kalbėjai!
A. Bulota. Ne, ne apie pradinių mokyklų mokinius, o apie gimnazistus.
St. Šimkus. Beto, kiekvieno suaugusio žmogaus šelpimas, draugijos apskaitymu, dabar kaštuoja daug brangiau — vidutiniškai apie 30—32 rub. mėnesiui. Išviso gi draugija dabar prižiūri 114.000 pabėgėlių. Paskirstyti jie taip:
 Mėnesinę pagalbą gauna 48.000 žmonių.
 487-se bendrabučiuose gyvena 10.000 "
 49-se vaikų prieglaudose 2.000 vaikų
 78-se mokyklose (reikėtų 100, bet truksta mokytojų) yra 6.088 "
 41-se suivimo (kraučiu) įstagoje dirba 471 žm.
 18-je (del labai greito skaitymo nesuspėta užrašyti, bet rodosi kad tai šiaučių dirbt.) 119 "
 9-se (taipgi nesuspėta užrašyti, rodos, dažymo dirbtuvė) 55 "
 3-se kepyklose 18 "
 5-se skalbyklose 51 "
 3-se mezgimo dirbt. 12 "
 1-je knygų apdarymo dirbt. 8 "
 1-je šaltkalvių dirbt. 6 "
 Iš kur C. Komitetas gavo lėšų (kapeikių neužrašinėjome).
 Narių mokesnių 5.860 rub.
 Aukų gauta 137.238 "
 Iš Lietuvių bažnyčių (Žemaičių, Vilniaus ir Seinų vyk.) 23.396 "
 Tatjanos K-tas davė 914.000 "
 Iš "Ypatingosios tarybos" (valdžios "osobojė sovies čanije") 166.000 "
 Iš Tatjanos Kom. Yčo gimnazijų bendrabučiųams 100.000 "
 Pabaigoje buvo dar paduota pora skaitlinių, bet taip greitai ir neaiškiai perskaityta, kad nebuvo galima nugaristi nei užrašyti.
C. Komiteto išlaidos:
 Inventorius 4.448 rub.
 Komiteto įgaliotinių išlaidos drauge su vietinėmis pašalpomis 69.204 "
 Pabėgėlių registravimo išlaidos 10.569 "
 Pagalbos pinigais suteikta 113.840 "
 Produktai už 58.402 "
 Plečius Vilniuje už 17.340 "
 Medicinos pagal. 2.679 "
 Mokyklos 137.092 "
 Dvasios reikalams (visokioms knygoms, maldaknyg. ir kt.) 8.871 "
 Paskolinta (gerai nenugirsta, bet suma nedidelė, nesiekia nei tukstančio).
 Komiteto išde 109.540 "
 Skyrių išduose 143.967 "
 ... (pozicija nesuspėta paženklinti) 292.484 "
 292.484 "
N. B. Apskritai p. Šimkui skaitant ištraukas ir visas šitas atskaitas buvo labai sunku suspėti užrašinėti, nes skaitė la-

bai greitai, prie tam dar maišė rusų kalbą su lietuvių (pozicijas dažniausia rusiškai, o skaitmenis lietuviškai).
 Draugija užlaiko 717 nuolatinių prieglaudų ir jos įstaigose tarnauja 793 asmenys. Jų algoms išmokama mėnesiui ne 100.000 rublių, kaip p. Bulota išvadžiojo, bet tik 25.000.
 Tai matote, kaip dalykai stovi ir kiek p. Bulota teisingas. Negana kad šmeižia draugiją, bet dar remdamas neva kokios Kovalienės pasakomis vagių komitetu vadina. P. Bulota neturi teisės vagimis vadinti! Jeigu p. Bulota kalbėdamas apie Centralinį Komitetą įtardamas vagimis remiasi nežinomos bobos Kovalienės pasakojimais ar laiškais, tai aš jau geriau galėčiau p. Bulotai tokį pat ar gal dar negražesnį vardą duoti remdamas visos lietuvių tautos žinomų ir gerbiamų vyrų žodžiais, kurie nesenai apie Bulotą buvo pasakęti.
 Ko p. Bulota čia atvažiavo? Štai, ne kokia Kovalienė, bet visos Lietuvos pilnai gerbiamas inteligentas žmogus p. Leonas savo laiške aiškiai pasako, kad dar tik draugijai susitvėrus p. Bulota jau išeidamas iš susirinkimo pasakęs: jeigu su manim taip pasielgė, tai aš ir jų nesigalėsiu. Reiškia, nutarė keršyti, dar draugijos darbų nežinodamas!
St. Bulota. Užcičiuok tą laišką.
St. Šimkus. Paties laiško tuo tarpu neturiu.
A. Bulota. Jeigu neužcičiuosi ir neprirodysi, aš pavadinsiu melagiumu.
St. Šimkus. Laišką galiu pristatyti už poros dienų. Laiškas buvo išspausdintas "Vien. Liet." čia yra "Vien. Lietuvos" redaktorius p. Norkus, kuris gali paliudyti, ar P. Leonas laiške buvo taip parašyta, kaip aš sakiau, ar ne. Tikiu, kad p. Norkus čia tuojau viešai paliudys.
P. Norkus (atsistojęs nuo koresp. stalelio). Taip, buvo taip parašyta, kaip p. Šimkus sakė.
St. Šimkus. Na matote.
A. Bulota. Tada judu abudu meluojate ir aš jums tą parodysiu.
St. Šimkus. Galėsi. Netrukus dar atvažiuos Lietuvos višiemis žinomas inž. Naruševičius, kuris taipgi galės patvirtinti, ką p. Karuža, kuris ką tik parvažiavo, sakė, — kad p. Bulota išvažiuodamas sakęs, jog važiuosias keršyti Yčui.
 9:47 v. St. Šimkus savo kalbą pabaigė, užleisdamas vietą vėl p. Bulotai. Debatai dar tęsėsi ligi 11:30 v. nakt. Kitame Nr. bus išspausdinta pabaiga.
 (Pabaiga bus)

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.
 (Sulig p. R. Karužos pasakojimų nuo Dr. J. Bielskio ir kun. Bartuškos žodžių).
 Lietuvoje padėjimas esąs ne-lygus. Sodžiuose žmonės dar šiaip taip skursta, nes yra išmokė nuo vokiečių daug ką paslėpti. Bet kas paslėpti nesugeba, tai tam bėda. — Vokiečiai labai žmones įvargino revizicijomis. Beto, įvedė baudžiava. Valstiečiai dvi dienas per savaitę turi eiti dvarų laukus apdirbti ir už tai nieko negauna. Jeigu kiek pasivėlina, tai turi tą dieną atidirbti ir ji visgi nesi-skaito.
 Didžiausias ir tiesiog nepake- liamas vargas tai miestuose Vokiečiai kiekvienam ir mažiausiam miestelyj atidarę paleistuvystės namų ir būvę daug atsitikimų, kad varu ten apgyvendinę miestelio moteris ir merginas. Kitur tėvai patįs, ne- turėdami ką valgyti, parduoda savo dukteris.
 Zmonės labai suspausti. Iš-eiti iš vietos į vietą labai sunku, o susinėsti laiškais taipgi nega- lima. Bet žmonės jau išgudrėję ir atgijusi senovės pašta — per ubagus ir kt. Jeigu tokia "uba- gine" pašta laišką siunčiant su- čiumpa, tai skaudžiai baudžia.
 Žmonių upas esąs labai pakil-ęs. Jeigu išspradžių iš vokiečių dar kas ko tikėjosi, tai dabar vi- si kokia nors viltį pametė. Laukiama gero, bet didesnių represijų. Sodžiuose esą gana daug jaunimo ir tarp jų eina kalbos, kad vokiečiai žada juos imti ir vartyti Vokietijon į ka- riuomenę. Sakoma, kad nežiu- rint suvaržymų, tasai jaunimas perimtas vienos minties — jeigu vokiečiai imtų, gintis nors ir su ginklais rankose. Ginklų esą taipgi gana daug esama. Šito, esą, vokiečiai dar ir prisibijo.
 Intelligentijos labai maža ir ta pati darbai apkrauta — dirba dienomis ir naktimis. Intelligentijos veikimas labai suvar- žytas. Visą lietuvių gyvenimą laiko savo rankose Dr. Stepu- taitis.
 Selpimo draugijos yra Kaune ir Vilniuje. Jokių skyrių jos steigti neturi teisės ir veikia sa- vystoviai.
 Mokyklas steigti vokiečiai leidžia, bet pinigų tam tikslui vi- sai neduoda. Už menkiausių prasizengimą baudžia ir uždaro.
 Intelligentai dabar visi dar- buojasi išvien. Pr. Dovydaitis serga džiova ir labai silpnas, M. Biržiška šiaulių gimnazijos direktorius, Kaune veikia Banai- tis ir Daugirda, kurie turį pas vokiečius gana gerą vardą. Kriauciūnas dirba prie "Dabar- ties". Šiaip laikračių vokie- čiai leisti neduoda.
Laiškai iš Latvijos.
 Spekuliacija. Jeigu, kuomet buvo galima sakyti, kad prieky- ba, — tai spekuliacija, tai dabar tuolabiau. Nes dabar prėkybo- je nebegraibomos kapeikos, rubliai, o šimtai ir tukstančiai akiu mirksniu sugriebiami. Ir šiuo momentu, vieni nupuola ant tiek, į bedugnę, kad vargiai kuomet beatsikels, o kiti ant tiek pakilo, kad ir sapnuoti jiems nesisapnavo, kad išpuls jų "lai- mei", valdyti tokiu turtu.
 Ačiu kareiv, ačiu doros nupuoli- mui, žmonės užmiršta kuomi esą.
 Ir užtai iš visų pusių dvelk- iant tokiai atmosferai — speku- liacijai kougieriausia dirba.
 Sutikęs seną pažįstamą, ka- daisė ramų ir apie prekyba neiš- mananti žmogų (o apie išmanė- lius nėr ko ir kalbėti), — pa- siskusi vargu-vargais, jis tuoj tave nuramino; — "nesnausk".
 "Nesnausiu" — tai dabar vi- suaukščiausias terminas.
 Taigi lieka ar "nesnausti", ar įeiti į pozicijas apkasų kasti... Kitokio išėjimo nėra.
 Pirmiau daikta nusipirkda- vai iš pirmųjų, daugiausiai iš antrųjų, rankų. Dabar retai gausi iš antrųjų — daugiausiai iš trečiųjų, ketvirtųjų, o ne tai penktųjų rankų.
 Ir iš to kyla spekuliacija, ir iš to neturčiai nebegali nusipirkti visų reikalingiausių daiktų.
 Ir jeigu ne kareiviai, tai neži- ne kaip jiems reiktų gyvent.
 Ačiu kareiviams, beturtis, pradedant nuo skalbinių, rubų, butų ir baigiant duona, cukrum, putra — tai taip iš kareivių ir minta.
 Bet ir kareiviams nebetas, kas buvo. Taigi ir neturčiai jaučia dadį trukumą.
 Žmonių upas. Pirmiau žmo- nių upas, tai pakildavo, tai nu- puldavo, o dabar išimtinai ir vi- sur nupuoles...
 Žmonės pradeda suprasti ties- sę, tą tiesę, kuri nelengvai duo- dasi suprasti. Bet gi užtai nebeužganėdinti dabartinio mo- mento padėjimu.

VISKAS PIGIAU!

ŠIAUDINĖS SKRYBELES

Vertės \$3.00 už	\$1.95
" 2.00 "	1.35
" 1.50 "	.95
" 1.00 "	.35

Visus vaikus užprašom, kad nusipirkumėt po vieną Kalkaraistį (Nektaizą) pas mane, nes parvežiau naujų labai daug — apie 10,000. Taipgi gražiausių marš- kinių, kalnierių, pančekų ir t.t.

Pas mus galima gauti Grafafonų ir visokių lie- tuviškų Rekordų. Kurie ne- turite naujo katalogo lie- tuviškų rekordų, tai parašy- kite laišką o mes prisiūsi- me dovanai.

Kada pirksi čėverykus, nepamiršk paprašyt po var- du BOSTONIAN, tai yra geriausi ir drūciausi Vyrų Čėverykai — \$3.00, \$4.00, \$4.50 ir \$5.00.
 Taipogi užprašau visas Mergaites ir Moterėles at- silankyti ir nusipirkti gerus čėverykus. Kaina nuo \$1.50 iki \$3.50.

Visiems vyrams patar- čiau nusipirkti apatinį Union Siutą, nes labai sma- gu nešioti.

C. P. YURGELUN
 377 BROADWAY,
 SO. BOSTON, MASS.

Žmonių gyvenimas, tai taip ir banguoja, sviruoja kol kas.
Bet su džiaugsmu galima padaryti, kad opozicijos dvasia skverbiasi ir skverbiasi į tvirtas žmonių minias.
O kokia opozicinio žodžio įtaka! Utopistų gana tvirtos eilės, nyksta ir nyksta ir ilgai tikimasi, kad suvis išnyks.
Kad taip ir būtų.
Maty, kad taip ir bus.
Nes opozicijos dvasia pirmiausiai pradėjo kilti iš ramiausių ir utopiškiausių elementų, pastarieji, užnuodijo visuramiamaisi iru tapškiausį elementą.
Laukiamas momentas.
Juo tuoliau, tuo tvarkingiau.
Saugokit, dievai, kad ir toliau taip būtų, bujotų..

Ir vis tai dėka ekonomiškų sąlygų, ir tik dar tos sąlygos visur neiškilo į visų aukščiausių laipsnių, kaip kad, kaikiuriose vietose tas jaučiama.
Bet su laiku, gali visai atsitiikti.
Taigi, kaslink šio klausimo, — kiek vėliau, o dabar pasitenkiname ir tiek.

Aidas.
Rygoje, gegužės 18 d.

Žuvę lietuviai karininkai. Iš žuvusiųjų lietuvių kareivių, žinomi, man trys: 1) Pranas Mačiulis Linkaičių kaimo, Gruzdžių val., pasimirė nuo kulkos spalio 11 d. 1914 m. 2) Jurgis Jurksaitis iš Kauno miesto, žuvo balandžio 27 d., 1915 m. ties Lutkunų kaimu, palaidotas Briūdų kaimo gale (nuo šiaulių pusės, trys kryžiai) šliaučių valščiaus. 3) Stasys Veičas, Joniško raštininko pagelbininkas, žuvo atsitraukiant nuo Varšavos.

Manau, šios žinios, bus naudingos visuomenei, ypač giminiams ir pažįstamiems.

Aidas.

Vietos žinios.

JAUNIMO RATELIO IŠVAŽIAVIMO NEBUVO.
Liepos 23 dn. lietuvių Jaunimo Ratelis turėjo savo išvažiavimą laivu ant jurių. Vienok delei lietaus tas išvažiavimas neįvyko. Tai-gi antru kart jaunimiečių išvažiavimas neįvyksta ir vis del tų pačių priežasčių, — lietaus.

Atidėjus išvažiavimą, kai-kurie iš jaunimiečių susirinko Lietuvių Svetainėje ir tenai kėlė pikniką: žaidė, šoko ir suvalgė pagamintus užkandžius.

Taip-gi buvo prakalbu. Kalbėjo J. Andrejauskas, J. Kerdiejus, J. Dragašius, A. Matulis ir S. Mockus.

Rep.

Dr. Richterio PAIN-EXPPELLER su "ANCHOR" nuo Reumatizmo, Skausmų, skaudėjimo ir sustingimo sanariuose ir raumenyse.
Tikrasis parsi-duoda pakelyje šičia nupieštame. Atnešk visus pažėjus, kurie ne-ous užpėčyti su "ANCHOR".
25 ir 50 centų aptiekose ir tie-siog nuo

F. AD. RICHTER & CO.,
70-80 Washington St., New York.

AR PRIGULIT PRIE T. M. D.?

Neprigulintiems prie T. M. D.-jos dabar gera progą prisirašyti ir už mažą mokesį (60 centų metams) įsigyti daug naudingų ir būtinai kiekvienam reikalingų knygų.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Gerbiamieji: — Mainydami adresą butinai turite paduoti senąjį ir naująjį adresus. To nepadarius, mes negalime permalyti Jusų adreso. Taipgi mainant adresą reikia stengtis kuo išsiaiškinti parašyti savo vardą, pavardę, adresą ir vietą.

Kreipiantis su kokiu nors eikalu į "Ateities administraciją ar redakciją ir norėdami gauti atsakymą, visados turite idėti markę už 2c.
"Ateities" Administracija.

AISOPO PASAKOS.

Puikusia dovana mažiems ir dideliems.
Didelė 346 pusl. knyga, pilna gražiausių ir įdomiausių pasakų, pilna puikiausių ir juokingiausių paveikslėlių.

Kaina tik \$1.25, o su gražiais aparais — \$1.50.
Perkūpiams dideli nuolaimčiai. Adresas:
ATEITIS PUB. CO.,
366 Broadway,
So. Boston, Mass.

PAJIESKOJIMAI.

Branislovas Vaitulevičius studentas, pajieško giminių ir pažįstamų gyvenančių Amerikoje: Andriaus ir Jono Vaitulevičių, Bernatavičių, Jarusevičių ir Aleksandravičių iš Daugirdų; Mačionių, iš Makariškių; Palekių, iš Kirkilionių; Linkevičių iš Sarapiniškių. Jo adresas: Russia, Gorod Moskva, Pokrovka ul., No. 10, kv. 4, Učeniškosio Obščezitija, Bronislovo Vaitulevičia.

Juzė Budrikienė (Giedraičiūtė), kuri pabėgo nuo vyro (antru syk) liepos 16 d. 1916 m. Pabėgdama nuskriaudė vyrą ant \$400.00. Moteriškė dar jauna 23 metų. Patariamai jaunikičiams apsisaugoti. Taipgi nuskriaudė gėspadinę — P. Pivariuniene, drapanomis ir pinigais. Taigi šiūmi pranešama, kad apsisaugotų nuo jos visuomenė.

DR. SPRINGER

DENTISTAS
56 Chambers str.
West End,
364 Harrison Av.
S. E. Boston.

SUŠELPKIT SAVO GIMINES!

Dabar yra geriausia progą, kuomet Rusijos pinigai pigūs. Per mūsų Agenturą galima siųsti pinigai į Europą ir sušelpiti savo gimines badą kenčiančius. Taipgi parduodam ir laivakortes.

"Ateities" Agentura,
366 Broadway, So. Boston, Mass.

NAUDINGOS KNYGOS.

- Žmogaus pareigos — puikiasių ir prakliniausių minčių pilna knyga \$1.00
- Tauta. Labai rimta knyga apie tautišką klausimą. . . . 20
- Vincas Kudirka — labai gražiai apdaryta šito didvyrio gyvenimas ir darbai 20
- Didžiausioji karė Europoje Rašoma apie karę, jos priežastis, kariaujančių valstybių žmones. 25
- Politiškoji ekonomija — tai, kaip ir iš kur atsiranda žmonių turtai 25
- Valstija ir mokesčiai — labai interesinga ir pamokanti. 25
- Audra Rusijoje — puikiai aprašyta Rusijos revoliucija ... 20
- Danguas augstumas — apie žemę, dangų ir kitus pasvečius. 20
- Apie nežmoniškų maskolių darbus Lietuvoje. 5
- Trachoma ir prie šviesos — labai pamokanti knygelė. 16
- Kas daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume. 10
- Sergėkities akių apvilktimo Pamokanti knygelė. 5
- Visas svietas — nesvietiškai gražus aprašymas viso svieto 20
- Kaip pasimokinus plaukti. Reikalinga kiekvienam, kas nori vandenyje neskesti. . . 20
- Aušrinės keliais — Europos moksleivių puikiasių raštų rinkinys. 75
- Ne savo vėžėj ir dar dvi puikios apysakėlės. 15
- Aisopo pasakos — puikiasiai skaitymai mažiems ir dideliems. \$1.25
- Anderseno pasakos — puikiasios pasaulyje 20
- Pražuvo — labai puikus apsakymėlis. 10
- Prakeikimas — širdį pervertinantis vaizdelis. 10
- Kun. Vienožinskio dainos. Dailiausios iš visų. 10
- Šienapiūtė — operos dainos ir eilės. 10
- 7 dainos su gaidomis, M. Petrausko. 25
- 5 dainos — su gaidomis, Miko Petrausko 25
- Lietuvos gėspadinė — pamokanti valgių ir gerimų gaminti "Jaunosios Lietuvos" Komplektai 1915 metų (nuo vasario, didelio form.). Labai daug pamokinančių ir smagių pasiakymų ir paveikslų. \$1.75
- Jaunosios Lietuvos komplektai už 1914 metus. Daugybė puikiasių ir naudingiausių raštų, eilių, apsakų, paveikslų. Knyga 848 pusl. Kaina \$3.00

Visas viršminėtas ir kitas vairias knygas galima gauti
"ATEITIES" KNYGYNE,
366. W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Svarbus Lietuviams PRANEŠIMAS.

Turiu už garbę šiūmi pranešti, jog aš atidariau

PUIKIĄ RESTAURACIJĄ

Po No. 204 Broadway, So. Boston. Gaminu įvairius valgius, skanius otlėtus, visokius lietuviškus valgius ir tt. Visoki valgiai švieži ir švariai padaromi. Atilankiusieji busite pilnai užganėdinti mūsų skaniais valgiais, žemomis kainomis, švaria vieta ir mandagum, greitai patarnavimu. Visus širdingai užprašo atsilankyti.

M. PAUGIS,

204 Broadway, So. Boston, Mass.

ŠTAIMSTOS PROGA

Išmokyti greitai Anglių kalbos. Amerikoniška mokykla pasiekimai mokia per pacę visose dalyse Amerikoje ir Kanadoje, ir kliesca, dienomis ir vakarais. Čia gali užbaigti German or high schools kursus. — Graži, ilustruota, su daug aprašymų, knyga yra siunčiama beje. Kašyk, dėl platesnių žinių, įdele kelias mar-kes pristatimai knygos. Likę prašymai karto si apvaisinima.

Amerikoniška Mokykla, 1741 W. 47 St., Chicago, Ill.

Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuvėms ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DAINOS!

Mišriems kvartetams arba chorams.
III. sąsiuvinys. Knygtė 25c.
Telpa šios dainos: 1) Gaudeamus; 2) Darbininkų Marselietė; 3) Suktinis; 4) Kad dievuliai duotų; 5) Bifunėli; 6) Dega ugnį. Chorams atiduodama 30 knygučių už 5 dol. Išeido Lietuviška Muzikos Konservatorija.
M. PETRAUSKAS
395 Broadway, So. Boston, Mass.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA DIRBTUVĖ Renkotų ir Siutų

vyriškų, moteriškų ir vaikų. Dirbame krautuvėms, agentams ir pavieniams užsakymams, iš geriausių materijolų ir už pigiausias kainas. Mes imam iš didelių firmų materijas daug ant sykio, todėl mes gaunam daug pigiau ir užtat galim pirkėjams parduoti už žemiausias kainas. Broliai Lietuviai, pasinaudokite gera progą, kurie norite turėti tvirtus ir gerus rūbus ir pigiai, tai kreipkitės pas mus, o busite užganėdinti. Tolimesnieji per laiškus — vietiniai ypatingai. Sampeliai suteikiama visiems uždyka.
TRAVELERS RAINCOAT CO.
3 Harrison Ave., kamp Essex St., Boston, Mass.

Walton parduoda pigiau Cash Registerius

Antrankius National ir Hallwood. Pilnai gvarantuojamas. Reikmenys visokių išdirbysčių. Pertaio ir atnaujina.
T. E. WALTON & CO.
192 Washington St., Boston, Mass.
Tel. Fort Hill 1709

Geriausias Agentas

Namų ir Farmų parduomo ir nuo ugnies apdraudimo.
M. CORAN,
366 Broadway, Tel. So. Boston 21087
Vežimėnija 722 Eighth St., Tel. S. B. 394-R
SOUTH BOSTON, MASS.

Ruskas Daktaras

DR. N. A. GLEBOW,
Igjijęs mokslą Berlino, Vienos ir kituose Europos universitetuose. 884 Main St., Cambridge, Mass. Tel. 1235-J Cambridge
Ofiso val.: nuo 1 iki 2 ir nuo 5 iki 7 val. po pietų. Nedėliomis nuo 11 iki 12 dieną.
KITAS OFISAS:
428 Centre St., Jamaica Plain, Tel. Jamaica 1831-W
Ofiso valandos: nuo 8 iki 9 ryte ir nuo 3 iki 4 po pietų. Nedėliomis nuo 2 iki 4 po pietų.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akių Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

W. W. Chižius LIETUVYS GRABORIUS

Jonas Klimas KVIETKU ISDIRBEJAS

Važiuojame ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau nerokuojam.
310 Broadway, [So. Boston.
Tel. So. Boston 1286-R ir 1642-R

REIKALINGA!

Vyrų į plytų dirbtuvę. Gera alga, darbas nuolatinis ant vida. Pigus pragyvenimas vyrams; pigios randos ženotiem. 30 mylių nuo Bostono. Reikia imti trukis nuo South Stoties į Titicut, Mass. Atsiaukait pas
E. L. Cook,
State Farm, Mass.

+ VISŲ ATYDAI
Pranešu visiems Amerikoje lietuviams, kad aš užlaikau paminkly išdirbystę — marmuro ir akmens. Kurie turit mirusių gentis meldžiu kreiptis pas mane.
ANTANAS ČERESKA
Paminkly išdirbystė,
75 Broadway, So. Boston, Mass.
135 Ames St. Montello, Mass.

Geras Siuvejas.

VISADOS ATLIEKA GERAI DARBŲ.
Užstojus pavasariui, kožnam žmogui malonu turēt graži pritaikytas, pagal jo figurą siutas. P. Buzevičia užlaiko de kostumeriškas dirbtuves, siuvimo Vyriškų ir Moteriškų siutų. Pritaikom pagal žmogaus figurą sulig naujausios mados. Užlaikom sampelius didžiausių ir geriausių New Yorko firmų, todėl kostumeriai lengvai gali pasiskirti siutą pagal savo skoni. Taipgi senus drabužius pertaisom išvalom ir išprosinam — padarom kaip naujus. Darbas gvarantuojamas. Reikale meldžiu visus lietuvius kreiptis pas lietuvių, sekančiu adresu:
P. BUZEVIČIA
55 Exchange St.,
Athol, Mass.
Telephone 78 J.
Antra dirbtuvė
NATIONAL TAILORING CO.
46 Parker St., Gardner, Mass.
A. P. Adomaitis, Manager.

Vienatinis visam Bostone visokių gerimų Lietuviškas Sklodos

Kuriame galima gauti visokių puikiasių Degtinių, Vynų, Likieriu, Kordialų, naminių ir importuotų. Galima gauti visokio Alaus Bačkutėmis ir Buteliais (baksais). Turime visokių Cigarų. Užsakymus pristatome greitai į visą dalis miesto. **PATARNAVIMAS KOPUKIAUSIAS ŽEMOS KAINOS.**

Petras Čaplikas,
157 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Parsamdome Automobilius.

Galima pas mumis bile laike pasisamdyti Automobilių vestuvėms, krikštynoms, pasilinksminimo partijoms ir visokiems kitiems reikalams. Adresas:

PENINSULAR GARAGE,
621 East First Street South Boston, Mass.
Telephone So. Boston 21003

Didelis Sklodos
J. P. Tuinila, Savininkas
TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Daimantus, Laikrodžius ir visokių gatunkų žiedus.

Duodame viską ant bargo — lengvų išmokėsių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį nuosimtį duodom perkūpiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisintus 25 c. stempomis. Musų agentai: S. Capas, J. Lapie-nius, J. Šidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas, Paul Gaska ir Vl. Barevičius.

J. P. TUINILA,
822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.